

Talousarvion toteutuminen ja osavuosikatsaus 31.8.2020

2396/02.02.00/2020

KHALL 12.10.2020 § 204

Kaupunginvaltuusto on 24.6.2013 § 115 päättänyt, että jatkossa tehdään laajempi osavuosikatsaus elokuun lopun tilanteesta sekä numeerinen tuloslaskelma huhtikuun lopun tilanteesta.

Koronaviruksen laajenemisella maailmanlaajuisesti pandemiaksi ja sen vuoksi käyttöön otetuilla rajoitustoimilla ympäri maailmaa on ollut erittäin rajuja vaikutuksia talouskasvuun. Kysyntä pysähtyi matkailu- ja ravintola-alalla sekä muillakin työvoimavaltaisilla palvelualoilla ympäri Eurooppaa. Vastaavaa tilannetta ei ole koettu missään aikaisemmassa taluskriisissä. Rajoitustoimien vaikutukset näkyvät myös alkutuotannossa, rakentamisessa ja teollisuudessa.

Suomen talous on supistunut kolme vuosineljännestä peräkkäin. Koronapandemia on kuitenkin vahingoittanut Suomen taloutta vähemmän kuin suurinta osaa Euroopan talouksista alkuvuonna. Kesän aikana pandemia rauhoittui, mikä sai kotitaloudet liikkeelle ja kuluttamaan useissa maissa Suomi mukaan lukien. Talous toipuu kuitenkin hitaasti taloudenpitäjien vähäisen luottamuksen sekä epävarmuuden kasvun seurauksena. Koronatartuntojen voimakas lisääntyminen ja uudet rajoitukset varjostavat toipumista edelleen, ja talous on uudelleen taitekohdassa.

Talousarvion menot ja tulot 1.1. – 31.8.2020 ovat toteutuneet hallintotoimen, maaseutupalvelujen, sivistystoimen sekä teknisen toimen osalta vuoden 2020 talousarviossa asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Sote-menojen osalta vuoden 2020 toteutumaan vaikuttaa olennaisesti se, miten korona-epidemia vaikuttaa Pyhäjärven kaupungin sote-menoihin.

Pyhäjärven kaupungin kunnallisveron tuotto perustuu 21,75 veroprosenttiin. Vuodelle 2020 kunnallisveron tuotoksi on budjetoitu 14,8 miljoonaa euroa. Alkuvuoden toteutumaa verrattaessa edellisvuoden vastaavaan aikaan kunnallisveroja on kertynyt 2,2 % enemmän kuin vastaavaan aikaan edellisvuonna. Kunnallisverojen tuoton toteutuma 31.8.2019 oli 10.273.739 euroa ja toteutuma 31.8.2020 oli 10.501.254 euroa.

Vuodelle 2020 kunnallisveroprosenttia korotettiin 21,75 %:iin. Arvion mukaan yhden prosenttiyksikön muutos lisäisi verotuloja Pyhäjärven kaupungilla noin 600.000 euroa/vuosi tämän hetkisessä tilanteessa.

Koronavirusepidemian negatiiviset vaikutukset kunnallisveron tuottoon ovat uusien tietojen valossa ennusteita pienemmät. Poikkeustilanteen kestolla ja laajuudella on kuitenkin olennainen vaikutus kuntien tuloihin ja menoihin, minkä vuoksi vaikutusten rahanmääräinen arviointi on tässä vaiheessa vaikeaa.

Vuoden 2020 yhteisöveron tuotoksi on budjetoitu 4,5 miljoonaa euroa. Alkuvuoden toteutumaa verrattaessa edellisvuoden vastaavaan aikaan yhteisöveroja on kertynyt 17,3 % enemmän kuin vastaavaan aikaan edellisvuonna. Yhteisöveron tuoton toteutuma 31.8.2019 oli 3.016.977 euroa ja toteutuma 31.8.2020 oli 3.538.512 euroa.

Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin 15.7.2020 voimaan tulleella lakimuutoksella 10 prosenttiyksiköllä 32,13 prosentista 42,13 prosenttiin ja valtion jako-osuutta alennettiin vastaavasti 67,87 prosentista 57,87 prosenttiin verovuodelta 2020 tehtävissä yhteisöveron tilityksissä. Päätös on osa koronavirusepidemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta, jonka tarkoituksena on turvata peruspalvelujen järjestämisen edellytykset ja helpottaa poikkeustilanteesta johtuvia kuntien talouden haasteita.

Verotulojen toteutuma 31.8.2020 oli yhteensä 14.552.236 euroa, joka on 70,7 % kuluvan vuoden talousarviosta. Verotulojen muutos edelliseen vuoteen verrattuna on 9,1 %.

Valtionosuuksien toteutuma kuluvan vuoden elokuussa oli yhteensä 12.398.808 euroa, joka on 69,1 % kuluvan vuoden talousarviosta. Valtionosuuksien muutos edelliseen vuoteen verrattuna on 13,3 %.

Valtionosuuksien toteutumaan ovat vaikuttaneet valtiovarainministeriön muutospäätökset peruspalvelujen valtionosuuksiin vuonna 2020.

Ensimmäinen 7.5.2020 annettu muutospäätös perustui yritysten verotuksen maksujärjestelyjen muutoksista seuraavien verotulomenetysten korvaamiseen kunnille vuonna 2020. Päätöksen mukaan kunnille korvataan verotuksen maksujärjestelyjen muutoksista väliaikaisesti aiheutuvia kunnallis-, yhteisö- ja kiinteistöverotulojen viivästymisiä. Korvaus maksetaan kunnille vuoden 2020 maksuunpanon mukaisten kunnallisveron jako-osuuksien, yhteisöveron jako-osuuksien ja arvioitujen kiinteistöverojen suhteessa. Järjestely ei kuitenkaan vahvista kuntataloutta pysyvästi, vaan on kunta-valtio-suhteessa kustannusneutraali, sillä vuonna 2020 maksettava korvaus vähennetään kuntien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2021. Muutospäätöksen vaikutus Pyhäjärven kaupungin valtionosuustuloihin vuonna 2020 on 488.523 euroa.

Toinen 7.8.2020 annettu muutospäätös perustui mm. iäkkäiden henkilöiden tehostetun palveluasumisen ja pitkäaikaisen laitoshoidon uudesta henkilöstömitoituksesta vuonna 2020 aiheutuvien kustannusten korvaamiseen kunnille. Lisäksi päätöksessä on huomioitu koronavirusepidemiasta aiheutuvien taloudellisten vaikutusten korvaamista kunnille. Muutospäätöksen vaikutus Pyhäjärven kaupungin valtionosuustuloihin vuonna 2020 on 695.347 euroa.

Pyhäjärven kaupungin ulkoiset toimintatuotot olivat vuoden 2020 toisen kolmanneksen lopussa 2,1 miljoonaa euroa, joka on 55 % budjetoidusta. Ulkoiset toimintakulut kuluvan vuoden elokuun lopussa olivat 27,3 miljoonaa euroa, joka on 62,2 % budjetoidusta. Elokuun lopun toteutumatietojen mukainen vuosikate oli 1.478.039 euroa.

Kuluvan vuoden elokuun loppuun mennessä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteelle on suoritettu maksuosuusennakot kuukausittain (791.572 euroa kaksi kertaa kuukaudessa). Erikoissairaanhoidon kustannukset on suoritettu toteutuneiden kustannusten mukaisesti seuraavan kuukauden aikana. Kuntayhtymälle on maksettu 31.8.2020 maksuosuusennakoita sekä erikoissairaanhoidon kustannuksia yhteensä 16.601.973 euroa (31.8.2019 on maksettu yhteensä 15.743.178 euroa).

Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen osavuositarkastus 31.8.2020 tulee tiedoksi kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle kuntayhtymähallituksen käsittelyn jälkeen.

Kaupungin varainhoidon tavoitteena on ollut pitkällä aikavälillä (5 – 10 vuotta) saavuttaa keskimäärin 5 %:n tuotto vuosittain. Pyhäjärven kaupungin varainhoitajina ovat toimineet vuoden 2019 alusta alkaen Evli sekä uutena varainhoitajana Nordea. Evlin kolmen vuoden tuotto on ollut 5,09 % sekä tuotto vuoden alusta on ollut -3,05 %. Nordean varainhoidon tuottoprosentti vuoden alusta on ollut 0,3 % sekä raportointikauden alusta alkaen 14,79 %. Sijoitussalkkujen markkina-arvot olivat elokuun lopussa: Evli 5.422.434 euroa (5.536.254 euroa 31.12.2019) ja Nordea 5.029.780 euroa (5.013.866 euroa 31.12.2019). Tämän hetkiset sijoitussalkkujen markkina-arvot ovat kuitenkin kirjanpitoarvoja korkeammat.

Elokuun lopussa investointien kustannukset vähennettynä rahoitusosuuksilla olivat yhteensä 1.170.295 euroa. Investointien toteutuminen talousarvioon verrattuna oli 78 %. Suurimmat investointikohteet kuluvana vuonna olivat Ruotasen koulurakennuksen B-osan korjausinvestointi sekä kaavateiden peruskorjaus.

Vuodelle 2020 on budjetoitu talousarviolainanottoon 6.070.000 euroa. Kaupunginhallitus on päättänyt 2.3.2020 § 44 talousarviolainan ottamisesta, jota nostetaan maksuvalmiuden turvaamiseksi. Talousarviolaina on nostettu kokonaisuudessaan kuluvan vuoden aikana. Lainakanta 31.8.2020 oli 6.031 euroa/asukas.

Väestötietojärjestelmän rekisterin mukainen asukasluku elokuun lopussa oli 5.067. Vuoden lopun tilanteeseen verrattuna vähennystä oli 68 asukasta. Työttömyysaste elokuun lopussa oli 13,6 %, (31.8.2019 työttömyysaste oli 10,3 %).

Liitteenä nro 2
- osavuositarkastus 31.8.2020.

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle tiedoksi talousarvion toteutumisen sekä osavuositarkastuksen 31.8.2020.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.